

اعدادی که خبرها را می سازند

چگونه آمار و ارقام موجود در اخبار را بفهمیم و نقد کنیم

برنامه پژوهش رسانه در ایران
آرش آبادپور - اکتبر و نوامبر 2011، مهر و آبان 1390

سمینار سوم - نوشیدن اقیانوس

تمرین های وینار قبل

پژوهش رسانه در ایران

دریازه ما | ویلاگ | ویکی | گفتگو | همکاران | رویدادها و فعالیت ها

نمونه‌هایی از اعداد سالم در رسانه‌های فارسی‌زبان

توسط kiataheri | ارسال شده 1:39pm Sat Oct 29

«اعداد سالم» یک ترکیب لغوی پیش‌نهادی است که می‌توان از آن، برای بیان صحت اعداد خبری که متشکل از رقم است، استفاده کرد. این «سلامت» را قواعد شاخه‌های مختلف علم آمار تأیید می‌کنند. استفاده‌ی مغالطه‌وار از اعداد، برای جهت‌دادن خبر به سمتی که رسانه‌ی ناشر مایل است، گاهی به اندازه‌ای هوش‌مندانه صورت می‌گیرد که حتی از گزند ذره‌بین علم آمار هم جان سالم به در می‌برد؛ در نتیجه، مخاطب رسانه برای کشف صحت اعداد، علاقه‌مند به واکاوی فنی خبر می‌شود و تا جایی پیش می‌رود که صحت یا عدم صحت اعداد برایش آشکار شود. اما همیشه نیاز نیست برای تمرین واکاوی خبر مبتنی بر اعداد، به دنبال رسانه‌ای باشیم که - خودآگاه یا ناآگاهانه - قواعد را زیر پا گذاشته و خبری کار کرده است که اعدادش سالم نیستند؛ به بیان دیگر، نیز می‌توان دست روی اخباری گذاشت که قاعده‌ها را رعایت کرده‌اند و سعی در تحریف اصل مطلب نداشته‌اند.

در ادامه، به نمونه‌هایی از کاربرد صحیح ارقام، اشاره می‌شود:

- آفتاب: سالانه ۴۰ هزار ایرانی قربانی سرطان می‌شوند. ([لینک خبر](#))
- دویچه‌وله: آمار اعدام‌ها به مناسبت روز جهانی مبارزه با مجازات اعدام ([لینک خبر](#))

با مطالعه‌ی خبر اول می‌توان دریافت که نگارنده یا کسی که از قول او مطالبی نقل شده است، علی‌رغم میل شخصی خود (امید به کاهش سرطان)، به شیوه‌ای از اعداد استفاده نکرده است تا به کاهش سرطان کمک کند؛ چرا که به خوبی می‌داند وظیفه‌ی رسانه، توزیع خبر است. خبر در ابتدا نشان می‌دهد: «ابتلاء به سرطان ۱۰۰ نفر ایرانی به ازای هر یک صد هزار نفر جمعیت» که این روش، دقیق‌تر از ارائه‌ی درصد است که جامعه‌ی پایه‌ی آن، از «صد» گسترده‌تر و باورپذیری آن - به دلیل تخریب «درصدگیری» توسط برخی رسانه‌ها - آسان‌تر است. در ادامه می‌افزاید: «سالانه ۲۰۰ هزار بیمار سرطانی در ایران شناخته می‌شود.» نکته‌ی مثبت در جمله‌ی منتخب، استفاده

تمرین های وینار قبل

از متن « -اعداد سالم «یک ترکیب لغویِ پیش‌نهادی است که می‌توان از آن، برای بیان صحت اعدادِ خبری که متشکل از رقم است، استفاده کرد. این «سلامت» را قواعد شاخه‌های مختلف علم آمار تأیید می‌کنند. استفاده‌ی مغالطه‌وار از اعداد، برای جهت‌دادن خبر به سمتی که رسانه‌ی ناشر مایل است، گاهی به اندازه‌ای هوش‌مندانه صورت می‌گیرد که حتی از گزند ذره‌بین علم آمار هم جان سالم به در می‌برد؛

تمرین های وینار قبل

پژوهش رسانه در ایران

▼ درباره ما | ویلاگ | ویکی | گفتگو | همکاران | رویدادها و فعالیت ها

«کم‌دقتی» رسانه‌های حرفه‌ای در استفاده از اعداد و آمار

توسط abdolahi | ارسال شده 2 Nov Wed 6:37am

بی‌بی‌سی روز جمعه ششم آبان ۱۳۹۰ در خبری به نقل از هادی هاشمی، رئیس پیشین پلیس راهتمایی و رانندگی تهران اعلام کرد: «امروزه تعداد باهایی که در جریان تصادفات رانندگی در کشورمان قطع شده با تعداد باهایی که در انفجار مین در افغانستان قطع شده برابری می‌کند.»

آقای هاشمی از دو تعبیر مهم برای اطلاع‌دهی استفاده کرده است: «امروزه» و «مقایسه شمار قطع با در تصادفات ایران و قطع با ناشی از مین‌گذاری در افغانستان.»

کلمه امروزه دقیقاً به چه معناست؟ آیا بازه زمانی خاصی است یا یک روند است؟ وقتی گفته می‌شود امروزه این تعداد با قطع شده‌اند، منظور چیست؟ یعنی امروز یا امسال یا یک دهه یا سه دهه؟ برای مخاطب آغاز و پایان «امروزه» مشخص نیست.

این مقام پیشین پلیس همچنین شمار باهایی را که در جریان تصادفات رانندگی در ایران قطع شده‌اند با شمار باهایی که بر اثر مین‌گذاری در افغانستان قطع شده‌اند، برابر دانسته اما توضیح نداده که منظورش از «تعداد باها» دقیقاً چه عددی است.

تیر خبر این است: «به اندازه انفجار مین در افغانستان، در تصادفات ایران با قطع می‌شود!» با دیدن این تیر هم شگفت‌زده می‌شویم و هم گمان می‌بریم که با عدد بزرگی باید روبرو باشیم اما متن خبر هیچ عددی به ما نمی‌دهد.

تمرین های وینار قبل

از متن -بی‌بی‌سی روز جمعه ششم آبان ۱۳۹۰ در خبری به نقل از هادی هاشمی، رئیس پیشین پلیس راهنمایی و رانندگی تهران اعلام کرد: «امروزه تعداد پاهایی که در جریان تصادفات رانندگی در کشورمان قطع شده با تعداد پاهایی که در انفجار مین در افغانستان قطع شده برابری می‌کند».

آقای هاشمی از دو تعبیر مبهم برای اطلاع‌دهی استفاده کرده است: «امروزه» و «مقایسه شمار قطع پا در تصادفات ایران و قطع پاشی از مین‌گذاری در افغانستان».

کلمه امروزه دقیقاً به چه معناست؟ آیا بازه زمانی خاصی است یا یک روند است؟ وقتی گفته می‌شود امروزه این تعداد پا قطع شده‌اند، منظور چیست؟ یعنی امروز یا امسال یا یک دهه یا سه دهه؟ برای مخاطب آغاز و پایان «امروزه» مشخص نیست.

این وبینار بر مبنای فصول 6 و 8 از کتاب «بازی اعداد» هستند.

در این وبینار درباره‌ی نمونه برداری حرف خواهیم زد.

نمونه برداری - آیا جامعه ی آماری را می شناسیم؟

زمانی که درباره ی افزایش یا کاهش یک شاخص آماری در اخبار می خوانیم، معمولاً وضعیت فعلی با وضعیت یا موقعیت دیگری مقایسه می شود. مهم است که در چنین بررسی هایی مقایسه اساساً معنی دار باشد.

برای مثال، «بازی اعداد» مثالی از کاهش مرگ و میر در بیماران جراحی شده در یک مجموعه ی مشخص از بیمارستان ها در آمریکا را طرح می کند. با اینکه عدد تلفات نشان می داد که افراد کمتری پس از عمل جراحی جان خود را از دست می دهند، بررسی دقیق تر نشان داد که بیمارستان ها و جراحان تمایل کمتری به پذیرفتن بیماران بدحال دارند (صفحه ی 80)

نمونه: زمان عامل مهمی است

دولت پایگاه اطلاع رسانی

تهران: 04:44:46 سه شنبه 17 آبان 1390

بانک قوانین معرفی کابینه گفتگو گزارش و مقاله سخنگوی دولت عکس و فیلم مصوبات اخبار دولت لوایح دید

فارسی | عربی | انگلیسی

حفظ قرآن

کار و رفاه اجتماعی (حوزه کار و امور اجتماعی)

تاریخ انتشار: 14/8/1390 - 16:00:0

رئیس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان گناباد:

ورودی شکایات در شهرستان گناباد به میزان 86 درصد کاهش یافت

افراد: کاهش ورودی شکایات مرهون ایجاد و تقویت شوراهای سازش در شهرستان می باشد، تعداد شوراهای سازش گناباد از 47 شورا در شش ماهه اول سال گذشته به 81 شورا در سال جاری افزایش یافته است و 98 درصد از پرونده های مطروحه در این شوراها در سال 90 نیز منجر به سازش گردیده است.

رئیس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان گناباد اعلام کرد: ورودی شکایات در شهرستان گناباد به میزان 86 درصد در سال جاری کاهش یافته است.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت به نقل از روابط عمومی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، هادی افرادی افزود: از ابتدای سال جاری تعداد 12 دادخواست (موضوع ماده 158 قانون کار) به هیئت های تشخیص اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی گناباد تسلیم شده است که این رقم به نسبت مدت مشابه در سال گذشته که 91 دادخواست بوده، به میزان 86 درصد کاهش یافته است.

افراد با بیان اینکه کاهش ورودی شکایات مرهون ایجاد و تقویت شوراهای سازش در شهرستان می باشد اعلام کرد: تعداد شوراهای

بررسی

اطلاع: ورودی شکایات در شهرستان گناباد به میزان 86 درصد کاهش یافت

ادعا: کاهش ورودی شکایات مرهون ایجاد و تقویت شوراهای سازش در شهرستان می باشد

توضیح جایگزین: نظام بررسی شکایات کند و طولانی است. طرفین دعوا حالا دو انتخاب دارند، یا به راه حلی در شورای سازش برسند و یا وارد یک چرخه ی طولانی بشوند. اینکه بسیاری از شکایات در مرحله ی ابتدایی به یک راه حل منتهی می شوند بیشتر از آنکه نشان دهنده ی کارایی شوراهای سازش باشد می تواند نشانی از عدم کارایی مراحل بعدی باشد.

سوالات کلیدی: ارجاع شکایت به اداره ی تعاون، در مقایسه با حل و فصل در شورای سازش، چه هزینه هایی برای کارگر دارد؟ آیا جامعه ی آماری امسال و سال گذشته مشابه بوده اند؟

نمونه: خیلی خوب یعنی چیزی جایی می لنگد

WWW.FARSNEWS.IR

خبرگزاری فارس

سه شنبه 17 آبان 1390 - Nov 08 2011

فارسی / العربية / Türkçe / English

شماره: 13900811001192 90/08/11 - 16:15 گروه اقتصادی / حوزه راه و ساختمان

رئیس اداره ایمنی راه و ترابری استان تهران خبر داد:
کاهش 25 درصدی آمار تلفات تصادفات رانندگی در راههای استان تهران

خبرگزاری فارس: رئیس اداره ایمنی راه و ترابری استان تهران از کاهش 25 درصدی آمار تلفات تصادفات رانندگی در راههای استان تهران طی شش ماهه ابتدایی امسال خبر داد و گفت: آمار تلفات تصادفات راههای برون شهری استان تهران در شهریورماه نیز کاهش چشمگیری داشت.

به گزارش باشگاه خبری فارس «توانا» به نقل از روابط عمومی اداره کل راه و ترابری استان تهران؛ مصطفی مهردادفر با اعلام این خبر اظهار داشت: با برنامه‌ریزی‌های انجام شده و اقدامات ایمن‌سازی صورت گرفته در سه ماهه اخیر توانسته‌ایم آمار تصادفات را به نحو چشم‌گیری کاهش دهیم.

رئیس اداره ایمنی اداره کل راه و ترابری استان تهران با بیان اینکه در شهریور ماه سال جاری حجم سفرها و ترافیک سنگین در محورهای مواصلاتی استان به خصوص در مبادی و خروجی‌های شهر تهران افزایش قابل ملاحظه‌ای داشته است، اظهار داشت: با برنامه‌ریزی انجام شده تعامل مثبت و سازنده با پلیس راه و اقدامات توین ایمن‌سازی صورت گرفته در سطح راههای استان تهران روند نزولی تصادفات بسیار مثبت بود، اگرچه هدف راهداران استان تهران کاهش تصادفات تا حداقل‌های ممکن است اما با این عدد به هدف گذاری‌های اداره کل که کاهش 30 درصدی تلفات تصادفات سال 90 در راههای استان تهران است بسیار نزدیک شده‌ایم.

گروه‌های خبری

- صفحه اصلی
- عناوین کل اخبار
- اخبار برگزیده
- اجتماعی
- اقتصادی
- بین الملل
- سیاسی
- دانشگاه
- فرهنگی
- ورزشی
- استانها
- عکس
- طرح و کاریکاتور
- صوت و تصویر
- سیاست خارجی
- دیدگاه
- گفتگو

بررسی

رئیس اداره ایمنی اداره کل راه و ترابری استان تهران:

در شهریور ماه سال گذشته 113 نفر در راه‌های استان تهران جان سپردند که این آمار در شهریور ماه امسال به عدد 58 نفر رسیده است.

در 6 ماهه اول سال 1389 تعداد کشته‌های راه‌های استان تهران در مجموع راه‌های اصلی و فرعی و روستایی 475 نفر بوده است که در 6 ماهه اول امسال به عدد 357 نفر تقلیل یافته است.

در نیمه اول امسال استان تهران ...تعداد فوت شدگان راه‌های روستایی از 42 نفر به 16 نفر رسیده است.

بررسی

چه ارتباطی بین تصادفات مرگبار در راه های اصلی، فرعی، و روستایی استان تهران وجود دارد که در یک بازه ی شش ماهه بطور همزمان آمار مرگ و میر در این راه ها کاهش داشته است؟

چه چیزی این سه جامعه ی آماری را به هم مرتبط می کند؟

آیا اقدامات مشابهی برای کاهش تلفات در راه های روستایی و شهری قابل تعریف هستند؟

«تعامل مثبت و سازنده با پلیس راه و اقدامات نوین ایمن سازی صورت گرفته «دقیقا یعنی چه؟

نمونه: قاچاقچیان امسال و قاچاقچیان پارسال

[صفحه اصلی] [سرویس استان‌ها] [عناوین کل اخبار سرویس استان‌ها] [عناوین کل اخبار] [چاپگر] [دریافت فایل متن خبر] [دریافت فایل XML] [نسخه چاپی]

سرویس: استان‌ها
1390/05/04
07-26-2011
12:55:42
9005-02965: ک خبر

رئیس پلیس مبارز با مواد مخدر آذربایجان غربی:

باند بزرگ مواد مخدر در ارومیه متلاشی شد

کشفیات مواد مخدر در مقایسه با سال گذشته 94 درصد افزایش داشته است

خبرگزاری دانشجویان ایران - ارومیه

سرویس: استان‌ها

رئیس پلیس مبارز با مواد مخدر آذربایجان غربی از متلاشی شدن باند بزرگ قاچاق و توزیع هرویین فشرده در ارومیه خبر داد.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، سرهنگ "کریم اکبری" در نشست مطبوعاتی با خبرنگاران، افزود: اعضای این باند قاچاق مواد مخدر، 86 کیلوگرم هرویین خالص و فشرده را از افغانستان وارد کشور کرده و قصد توزیع در داخل و ترانزیت به خارج کشور داشتند که با هوشیاری و عملیات اطلاعاتی پلیس ناکام ماندند.

وی در رابطه با چگونگی قاچاق مواد مخدر توسط این باند، اظهار کرد: این باند مواد مخدر، هرویین فشرده را در بسته‌های نیم کیلویی و در 7 دستگاه اتومبیل مدل بالا به صورت کاملاً حرفه‌ای و پیچیده، جاسازی کرده بودند که احتمال می‌رود جاسازی کننده مواد مخدر، فردی خارجی باشد.

سرهنگ اکبری با بیان این که ارزش ارزی هرویین فشرده بیش از 3 برابر هرویین ناخالص است، گفت: قیمت 86 کیلو هرویین فشرده کشف شده، بیش از 30 میلیارد ریال برآورد

می‌شود.

رئیس پلیس مبارز با مواد مخدر آذربایجان غربی، افزود: 11 نفر از اعضای باند دستگیر شده و تحویل مقامات قضایی شده‌اند که دو نفر از این افراد، مونث هستند.

وی همچنین، اظهار کرد: طبق بررسی‌های صورت گرفته از افراد دستگیر شده، بیش از 50 میلیارد ریال اموال معقول و غیر معقول شناسایی شده است.

سرهنگ اکبری در ادامه سخنان خود از کشف 8 کیلو حشیش و تریاک طی 24 ساعت گذشته در نرده خبر داد و گفت: پلیس نرده در یک عملیات غافلگیرانه، 2 نفر را که خواستار توزیع مواد مخدر با یک دستگاه 405 در سطح شهر بودند، دستگیر و تحویل مقامات قضایی دادند.

بررسی

رییس پلیس مبارز با مواد مخدر آذربایجان غربی :

کشفیات مواد مخدر در مقایسه با سال گذشته 94 درصد افزایش داشته است

این باند مواد مخدر، هرویین فشرده را در بسته‌های نیم کیلویی و در 7 دستگاه اتومبیل مدل بالا به صورت کاملاً حرفه‌ای و پیچیده، جاسازی کرده بودند که احتمال می‌رود جاسازی کننده مواد مخدر، فردی خارجی باشد.

تعداد دستگیری شده‌ها در بحث مواد مخدر نیز در استان طی 4 ماه نخست سال جاری در مقایسه به سال گذشته، 22 درصد افزایش یافته است.

بررسی

عدد طلایی این خبر کدام است؟ 94% افزایش کشف یا 22% افزایش دستگیری؟ این دو عدد چگونه به هم مرتبط هستند؟

به نظر می رسد میزان کشف بر حسب وزن اندازه گیری شده است. در این صورت آیا ممکن است که قاچاق مواد مخدر به سمت مواد سنگین تر رفته است؟ اگر این درصد بر اساس بها در بازار توصیف شده است، آیا ممکن است که تجارت مواد مخدر به سمت مواد گران بهاتر متمایل شده است؟

با توجه به اینکه 22% مجرم ِ بیشتر 94% مواد مخدر ِ بیشتر حمل می کرده اند، آیا این نتیجه گیری صحیح است که بطور متوسط یک قاچاقچی مواد مخدر 60% بیشتر محموله جابه جا می کند (وزنی یا قیمتی)؟ اگر این طور باشد، عدد طلایی همان 22% است و 94% دست آوردی برای پلیس نیست.

نمونه: میان ماه من تا ماه گردون

WWW.FARSNEWS.IR

خبرگزاری فارس

سه شنبه 17 آبان 1390 - Nov 08 2011

فارسی / العربية / Türkçe / English

شماره: 8903040776

89/03/04 - 12:48

گروه بین الملل / حوزه آمریکا، اروپا

گروههای خبری

- صفحه اصلی
- عناوین کل اخبار
- اخبار برگزیده
- اجتماعی
- اقتصادی
- بین الملل
- سیاسی
- دانشگاه
- فرهنگی
- ورزشی
- استانها
- عکس
- طرح و کاریکاتور

WORLD ORGANIZATION FOR HUMAN RIGHTS USA

گزارش شورای اطلاع رسانی چین از نقض گسترده حقوق بشر در آمریکا: (8)

آزار و اذیت جنسی زنان در آمریکا بیش از همه جای دنیاست

خبرگزاری فارس: شورای اطلاع رسانی چین، با اشاره به نقض مستمر حقوق زنان و کودکان در جامعه آمریکا فاش کرد که آزار جنسی زنان بیش از هر نقطه‌ای از جهان در آمریکا اتفاق می‌افتد.

به گزارش فارس، "شورای اطلاع رسانی دولتی چین" در گزارشی درباره وضعیت حقوق بشر در ایالات متحده آورده است: در آمریکا قانون در مورد تمامی افراد به طور یکسان اعمال نمی‌شود و تبعیض نژادی در دستگاه قضایی آمریکا مشکلات زیادی را برای سیاهپوستان آمریکایی به وجود آورده است.

* تبعیض نژادی در دستگاه قضایی آمریکا

بررسی

منبع گزارش: شورای اطلاع رسانی چین

زنان تقریباً 51 درصد جمعیت جامعه آمریکا را تشکیل می‌دهند اما در کنگره و سنای آمریکا تنها 92 کرسی معادل 17 درصد مجمو کرسی‌ها به زنان اختصاص یافته است.

متوسط درآمد زنان شاغل آمریکایی سالانه 35 هزار و 745 دلار بوده که تقریباً معادل 77 درصد درآمد مردان بوده است.

زنان عموماً قربانیان تجاوزات جنسی در آمریکا هستند. در میان کشورهای آمار که آمار تجاوزات جنسی را ارائه می‌کنند، ایالات متحده آمریکا بالاترین آمار را به خود اختصاص داده است. این آمار در آمریکا 13 برابر انگلیس و 20 برابر ژاپن است.

آیا «آزار و اذیت جنسی» در کشورهای مورد مقایسه تعریف مشابهی دارد؟

در گزارش منتشر شده اشاره ای به ایران نمی شود. اگر بخواهیم اعداد ارائه شده را نه بین آمریکا و ژاپن که بین آمریکا و ایران مقایسه کنیم، آیا تعاریف یکسان هستند؟

«گزارش آزار و اذیت جنسی» در دو جامعه ی مورد اشاره چه شباهت ها و تفاوت هایی دارند؟

جمع بندی

زمانی که ارگانی که آمارگیری مقایسه ای روی آن انجام می شود از تعریف متغیرهای آماری مطلع است، مهم است که به تغییر جامعه ی آماری در طول زمان دقت کنیم.

اگر نهادی میران بهره وری خود را اندازه گیری می کند، این مساله مهم تر است.

قبل از مقایسه ی دو عدد از خودمان بپرسیم، آیا در حال مقایسه ی در و دیوار نیستیم؟

اینکه چطور می توان از دستکاری نهادها در جامعه ی آماری جلوگیری کرد، یا آن را حداقل کرد، لزوماً مساله ی ما نیست. برای ما مهم است که این دستکاری ها را کشف کنیم.

مثال

به تعدادی بیمارستان در تهران اعلام می شود که تا پایان سال باید میزان انتظار در اورژانس را تا 20% کاهش دهند. در پایان سال اندازه گیری نشان می دهد که از 12 بیمارستان مورد بررسی در 11 بیمارستان میزان انتظار 32% کاهش یافته است. از این عدد چه برداشتی می توان کرد؟

باز هم نمونه برداری

در سال 2007، UNAIDS آمار خود از شیوع ایدز در جهان را کاهش داد (از 40 میلیون به 33 میلیون). (محققانی که این بررسی را انجام داده بودند اعلام کردند که روش نمونه برداری آنها به درستی طراحی نشده بوده است).

در این بررسی مراجعین به مراکز ارائه خدمات به مادران باردار بعنوان نمونه ی آماری انتخاب شده بودند. نکته ی مهم اسن است که در مقایسه، یک زن باردار احتمال کمتری برای استفاده از ابزارهای جلوگیری از بارداری داشته است و به همین دلیل احتمال ابتلای او به ایدز بیشتر است.

نکته ی جانبی - لزوما افزایش آمار مبتلایان به ایدز اتفاق بدی نیست. بخشی از این افزایش مربوط به ابداع روشهای درمانی بهتر است که باعث می شود افرادی که قبلا زودتر از بیماری فوت می کردند در جامعه ی آماری باقی بمانند.

جمع بندی

عبارت «نوشیدن اقیانوس» را در برابر «نوشیدن از شیر آتش نشانی» استفاده کردیم. نکته ی کلیدی این است که دنیای اطلاعات اقیانوسی است که برای شناخت آن مجبور هستیم متغیرهای خاص و جامعه های کوچکی، در مقایسه با ابعاد پدیده، انتخاب کنیم. کم دقتی، خواسته یا ناخواسته، منجر به مقایسه ی اعدادی می شود که اساسا قابل مقایسه نیستند و نتیجه گیری هایی که نادقیق و حتی اشتباه هستند.

یک مثال مشهور انتشار آماری بود که نشان می داد که در مقایسه به جمهوری خواهان، دموکرات ها از زندگی جنسی خود رضایت کمتری دارند. بررسی بیشتر نشان داد که یکی از عوامل موثر در این تفاوت این نکته است که زنان بیشتر از مردان به دموکرات ها تمایل دارند و زنان کمتر از مردان از زندگی جنسی خود رضایت دارند.

بحث درباره ی نمونه برداری را در سمینار آینده ادامه خواهیم داد.

تمرین

سه نفر از شرکت کنندگان تا پیش از وبینار بعد یک مطلب منتشر شده در رسانه های فارسی زبان را تحلیل می کنند. یکی از این افراد قبل از شروع وبینار بعد مطلب خود را ارایه خواهد کرد. هر سه نفر تشویق می شوند که مطلب خود را بصورت یک پست وبلاگی منتشر کنند. شما می توانید مطلب خود را برای انتشار به وبلاگ برنامه ی پژوهش رسانه بفرستید

<http://iranmediaresearch.org/blog>

روز شما خوش